

Кир Буличов

Момиченцето, на което
нищо не може да се случи

(Разкази за живота на едно малко момиченце от ХХІ век,
записани от нейния баща)

Утре Алиса тръгва на училище. Много интересен ден ще бъде. Днес от сутринта видеофонират приятелите и познатите ѝ и всички ѝ честитат. Което си е право, Алиса вече три месеца не оставя никого на мира – разправя ли, разправя за бъдещото си училище.

Марсианецът Бус ѝ изпрати някаква чудна кутия за моливи, която за сега никой не е успял да отвори. Нито аз, нито колегите ми от службата, между които впрочем имаше двама доктори на науките и главният механик на зоологическата градина.

Шуша каза, че ще отиде на училище заедно с Алиса, за да провери дали ѝ се е паднала достатъчно опитна учителка.

Чудна работа, колко е шумно. Според мен, когато аз тръгнах за първи път на училище, никой не вдигаше толкова врява.

Сега суматохата малко поутихна. Алиса отиде в зоологическата градина да си вземе довиждане с Бронтя.

А аз реших, докато в къщи е тихо, да продиктувам няколко истории от живота на Алиса и нейните приятели. Ще изпратя тия записки на Алисината учителка. За нея ще е добре да знае с какъв несериозен човек ще ѝ се наложи да си има работа. Може би тези бележки ще ѝ помогнат при възпитанието на дъщеря ми.

Отначало Алиса си беше дете като дете. Докъм третата година. Доказателство за това е първата история, която се каня да разкажа. Но само след година, когато се срещна с Бронтя, в характера ѝ проличаха някои по-особени черти, като например способността да прави всичко на своя глава, да се губи в най-неподходящо време и дори случайно да прави открития, с които не са могли да се справят най-големите учени на съвременността. Алиса умее да използва симпатиите на хората към нея, ала въпреки това има много верни приятели. А на нас, нейните родители, понякога ни е много трудно. Та нали не можем да си стоим все у дома: аз работя в зоологическата градина, а нашата мама строи къщи, и при това често на други планети.

Искам предаварително да предупредя учителката на Алиса: сигурно и на нея няма да ѝ бъде леко. И за да я убедя в това, привеждам няколко съвсем истински истории, случили се с Алиса в разни краища на Земята и Космоса през последните три години.

НАБИРАМ НОМЕР

Алиса не спи. Десет часът е, а тя не заспива. Казвам ѝ:

– Алиса, заспивай веднага, иначе...

– Какво „иначе“, татко?

– Иначе ще се обадя на Баба Яга.

– А коя е тая Баба Яга?

– Тъкмо децата трябва да знаят коя е. Баба Яга с крак като тояга е една такава страшна, зла старица, която яде непослушните.

– Защо?

– Ами че защото е гладна и зла.

– А защо е гладна?

– Защото в къщичката ѝ няма продуктопровод.

– А защо няма?

– Защото къшурката ѝ е вехта-овехтяла и е нейде вдън гората.

Алиса така се увлече, че дори седна на леглото.

– Тя в резерват ли работи?

– Алиса, моментално заспивай!

– Ама нали обеща да извикаш Баба Яга. Татенце, миличък, моля ти се, извикай Баба Яга!

– Ще я извикам. Ала ти ще има много да съжаляваш.

Отидох при видеофона и напосоки натиснах няколко копчета. Бях сигурен, че няма да се свържа и ще се окаже, че „Баба Яга не си е в къщи“.

Но сбърках. Екранът на видеофона просветля, после стана по-ярък, чу се щракане – някой натисна копчето за приемане на другия край на линията и преди още да се е появило изображението, сънен глас каза:

– Марсианското посолство слуша.

– Какво става, татко, ще дойде ли? – извика от спалнята Алиса.

– Тя вече спи – рекох сърдито аз.

Обърнах се към видеофона. От екрана ме гледаше млад марсианец. Имаше зелени очи без мигли.

– Извинете – казах. – Сигурно съм сбъркал номера.

Марсианецът се усмихна. Не гледаше мен, а нещо зад гърба ми. Ама разбира се, Алиса се беше измъкнала от кревата я се кипреше боса зад мене.

– Добър вечер – каза тя на марсианеца.

– Добър вечер, момиченце.

– У вас ли живее Баба Яга?

Марсианецът ме погледна въпросително.

– Разбирате ли – рекох. – Алиса не може да заспи и аз исках да повикам Баба Яга да я накаже. Но ето че сбърках номера.

Марсианецът отново се засмя.

– Лека нощ, Алиса – каза той. – Трябва да спиш, че иначе татко ще извика Баба Яга.

Марсианецът се сбогува с мен и се изключи.

– Най-сетне ще легнеш ли да спиш? – попитах аз. – Чу какво ти каза чичото от Марс.

– Лягам. Ама ще ме вземеш ли на Марс?

– Ако имаш прилично държане, през лятото ще отидем.

Най-после Алиса заспа и аз отново седнах да работя. Заседях се до към един часа. А точно в един неочаквано приглушено зацвърча видеофонът. Натиснах копчето. Гледаше ме марсианецът от посолството.

– Моля да ме извините, че ви безпокоя толкова късно – каза той. – Но видеофонът ви не е изключен и аз реших, че още не спите.

– Моля.

– Не бихте ли могли да ни помогнете? – рече марсианецът. – Цялото посолство не спи. Преровихме всички енциклопедии, изучихме видеофонния указател, ала не можем да открием коя е тази Баба Яга и къде живее.

БРОНТЯ

При нас в Московската зоологическа градина докараха яйце от бронтозавър. Чилийски туристи го бяха намерили в свлачището на брега на Енисей. Яйцето беше почти кръгло и беше се запазило идеално във вечния мраз. Когато специалистите го изследваха, откриха, че е съвсем прясно. Затова се взе решение да бъде поставено в инкубатора на зоологическата градина.

Разбира се, почти никой не вярваше в успеха, но само след седмица рентгеновите снимки показаха, че зародишът на бронтозавъра се развива. Щом като за това беше съобщено по интервизията, в Москва от вси страни запристигаха учени и кореспонденти. Наложиха ни се да запазим целия осемдесететажен хотел „Венера“ на улица „Горки“. И пак не можеше да се съберат. Осем турски палеонтолози спяха у нас в столовата, аз се настаних в кухнята с журналиста от Еквадор, а двете кореспондентки на списанието „Жените на Антарктида“ се разположиха в спалнята на Алиса.

Когато вечерта нашата мама ни се обади от Нукус, където строи стадион, реши, че е станала някаква грешка.

Всички телевизионни спътници в света показваха яйцето. Яйцето отстрани, яйцето отпред, скелети на бронтозаври и яйцето...

Конгресът на космофилолозите посети в пълен състав зоологическата градина. Но по туй време вече бяхме спрели достъпа до инкубатора и филолозите трябваше да се задоволят с белите мечки и марсианските богомолки.

На четирийсет и шестия ден от тоя побъркан живот яйцето трепна. В този момент ние с приятеля ми професор Яката седяхме до похлупака, под който се пазеше то, и пиехме чай. Вече не вярвахме, че ще се излюпи някога. Не го облъчвахме повече, за да не повредим нашето „бебе“. Не можехме и да се занимаваме с предсказания, ако не за друго, то поне защото още никой от нас не беше опитвал да развъжда бронтозаври.

И така, яйцето трепна още веднъж... пукна се и през дебелия кожеста черупка се заизмъкна черна като змия глава. Забръмчаха автоматични фотокамери. Знаех, че над вратата на инкубатора е светнала червена крушка. На територията на зоологическата градина се започна нещо, което твърде много приличаше на паника.

След пет минути около нас се събраха всички, които трябваше да

бъдат тук, и много други, дето съвсем не бяха задължени да присъствуват, но ужасно им се искаше. Веднага стана много горещо.

Най-сетне от яйцето изскочи мъничкият бронтозавър.

– Тате, как се казва? – чух изведнъж познатия глас.

– Алиса! – учудих се аз. – Как попадна тук?

– С кореспондентите.

– Но тук е забранено за деца.

– За мене може. На всички казвах, че съм твоя дъщеря. И те ме пуснаха.

– Нали знаеш, че не е хубаво да използваш познанствата си за лични облаги?

– Ама, тате, нали на мъничкия Бронтя може да му е скучно без деца. Затова взех, че дойдох.

Магнах с ръка. Нямах нито минутка свободна, та да изведе Алиса от инкубатора. А и никой наоколо не би го сторил вместо мен.

– Стой тук и не мърдай никъде – казах й.

И се втурнах към похлупака с новородения бронтозавър.

Не си продумахме цяла вечер. Скарахме се. Забраших й да се показва в инкубатора, а тя възрази, че не може да ме послуша, защото й е жал за Бронтя. И на другия ден отново се промъкна. Вкараха я космонавтите от кораба „Юпитер-8“. Бяха герои и никой не можеше да им откаже.

– Добро утро, Бронтя – рече тя, доближила похлупака.

Бронтозавърчето я погледна изкосо.

– Чие е това дете? – строго попита професор Яката.

Едва не потъгнах в земята от срам. Но Алиса не можеш обърка.

– Не ви ли харесвам? – попита тя.

– Не, какво говорите, напротив... Просто си рекох, че може да сте се загубили... – Професорът никак не умееше да разговаря с малки момиченца.

– Добре – каза Алиса. – Утре ще намина към тебе, Бронтя. Не тъгувай.

Алиса наистина дойде на другия ден. Идваше почти всеки ден. Всички свикнаха с нея и я пускаха без много приказки. Аз вече вдигнах ръце. Какво да се прави, къщата ни е до зоологическата градина, не се пресича никъде, пък и винаги си намираще спътници.

Бронтозавърът растеше бързо. След месец стигна два и половина метра дължина и го преместиха в специално построения павилион. Разхождаше се из ограденото място, хрупаше банани и млади бамбукови филизи. Бамбука караха от Индия с товарни ракети, а с банани ни

снабдяваше совхозът „Оросени поля“. В циментовия басейн посред ограденото място се полюшваше топла, леко солена вода. Бронтозавърът обичаше такава.

Но неочаквано загуби апетит. Три дни бамбукът и бананите си останаха недокоснати. На четвъртия бронтозавърът легна на дъното на басейна и положи на пластмасовата стена малката си черна глава. По всичко личеше, че се кани да умира. Не можехме да го допуснем. Нали имахме само един бронтозавър. Помагаха ни най-добрите лекари в света. Но всичко беше напразно. Бронтя не искаше нищо – ни трева, ни витамини, ни потокали, ни мляко.

Алиса не знаеше за тази трагедия. Бях я изпратил при баба й във Внуково. Но на четвъртия ден включила телевизора точно когато предавали съобщение за влошаването на здравословното състояние на бронтозавъра. Не мога да си представя как е придумала баба си, ала още същата сутрин Алиса дотърча в павилиона.

– Татко! – развика се тя. – Как можа да скриеш от мен? Как можа?...

– После, Алиса, после – отвърнах. – Имаме съвещание.

Наистина имахме съвещание. Фактически то продължаваше вече три дни.

Алиса премълча и се отдръпна. А минутка след това чух как някой до мен ахна. Обърнах се и видях, че Алиса вече беше се прехвърлила през оградата и притича към муцуната на бронтозавара. В ръката си държеше бяла франзела.

– Яж, Бронтя – каза тя, – че ще вземат да те уморят от глад. И на мен биха ми се втръснали бананите.

Не успях да дотичам до преградата, когато стана невероятното. Това, което прослави Алиса и силно накърни нашата, на биолозите, репутация.

Бронтозавърът вдигна глава, погледна Алиса и внимателно взе франзелата от ръката й.

– По-тихо, татко – закани ми се с пръст Алиса, като видя, че се каня да прескоча оградата. – Бронтя се страхува от теб.

– Нищо няма да й направи – каза професор Яката.

И аз виждах, че няма да й стори нищо. Но какво би станало, ако баба й видеше тази сцена?

Сетне учените дълго спориха. Спорят и досега. Едни разправят, че Бронтя се е нуждаел от смяна на храната, а други – че повече се е доверявал на Алиса. Но така или иначе кризата премина.

Сега Бронтя съвсем се опитоми. Макар че е около трийсетина метра дълъг, най-голямото му удоволствие е да повози Алиса. Един от асистентите ми направи специална стълбичка и когато Алиса идва в павилиона, Бронтя протяга в ъгъла предългата си шия, взема оттам стълбата с триъгълните си зъби и сърчно я наглася на черния си лъскав хълбок.

После вози Алиса из павилиона или плува с нея в басейна.

ТУТЕКСИТЕ

Както бях обещал, взех Алиса с мен на Марс, когато заминах там на конференция.

Долетяхме благополучно. Наистина аз не понасям особено добре безтегловността и затова предпочитях да не ставам от креслото, но щерка ми през цялото време прехвърчаше насам-натам из кораба и веднъж ми се наложи да я смъкна от тавана на кабината за управление, защото искаше да натисне червеното копче, или по-точно аварийната спирачка.

На Марс разгледахме града, отидохме с туристите в пустинята и обиколихме Големите пещери. Но след това нямах повече време да се занимавам с Алиса и я пратих за една седмица в интернат. На Марс работят наши специалисти и марсианците ни помогнаха да построим огромния купол на детското градче. Тук е хубаво – растат истински земни дървета. Понякога децата ходят на екскурзия. Тогава намъкват мънички скафандри и на върволица излизат навън.

Татяна Петровна – възпитателката – каза, че мога да бъда спокоен. Алиса също потвърди, че не бива да се безпокоя. И ние се разделихме за една седмица.

А на третия ден Алиса изчезна.

Беше съвсем невероятно произшествие. Първо, от създаването на интерната никой не беше изчезвал и дори не беше се губил за повече от десет минути. На Марс е абсолютно невъзможно да се изгубиш в града. А още повече дете от Земята, облечено в скафандър. Първият срещнат марсианец ще го доведе. Ами роботите? А службата за безопасност? Не, да се загубиш на Марс е просто невъзможно.

Но Алиса се загуби.

Нямаше я вече около два часа, когато ме извикаха от конференцията и ме докараха в интерната с марсиански скачащ всъдеход. Сигурно съм бил доста объркан, защото когато се появих под купола, всички събрани съчувствено млъкнаха.

А кого ли нямаше тук! Преподавателите и роботите от интерната, десет марсианци със скафандри (нали под купола има земен въздух), пилотите на Звездолети, началникът на спасителната служба Назарян, археолози...

Разбрах, че телевизионният център на града вече цял час на всеки три минути предава съобщение, че е изчезнало момиченце от Земята.

Всички видеофони на Марс светеха тревожно. Марсианските училища бяха разпуснати и учениците, разделени на групи, претърсваха града и околността.

Изчезването на Алиса открили веднага щом се върнали от разходка. Два часа оттогава. Кислородът в скафандъра ѝ е за три часа.

Понеже познавах дъщеря си, попитах огледали ли са всички потайни места в интерната или около него. Може да е намерила марсианска богомолка и сега да я наблюдава...

Отвърнаха ми, че в града няма изби, а всички потайни кътчета са претърсени от учениците и студентите от марсианския университет, които ги знаят наизуст.

Ядосах се на Алиса. Ама разбира се, ей-сега ще излезе иззад ъгъла с най-невинния си вид. А с поведението си е направила в града повече бели и от пясъчна буря. Всички марсианци и хора от Земята, които живеят тук, са откъснати от работата си, вдигната е на крак цялата спасителна служба. В същото време взе да ме обхваща сериозно безпокойство. Това ѝ приключение можеше да завърши лошо.

През цялото време пристигаха съобщения от групите за издирване: „Учениците от втора марсианска прогимназия претърсиха стадиона. Алиса я няма.“ „Фабриката за марсиански сладкиши съобщава, че на територията ѝ не е открито дете“...

„Може би наистина се е изхитрила да се промъкне в пустинята? – мислех аз. – В града вече биха я намерили. Но в пустинята... Марсианските пустини още не са изучени свястно и там може така да се изгубиш, че и след десет години да не могат да те открият. Ала нали най-близките части на пустинята вече са изследвани от скачащи всъдеходи...“

– Намерили са я! – развика се изведнъж един марсианец със син хитон, който гледаше джобния си телевизор.

– Къде? Как? Къде? – раздвижиха се събраните под купола.

– В пустинята. На двеста километра оттук.

– На двеста?!

„Разбира се – помислих си аз, – те не познават Алиса. Това можеше да се очаква от нея.“

– Момиченцето се чувства добре и скоро ще бъде тук.

– Ама как се е добрала дотам?

– С пощенска ракета.

– Разбира се! – рече Татяна Петрова и заплака. Беше разтревожена повече от всички...

Всички се втурнаха да я успокояват.

– Минавахме покрай пощата, когато товареха автоматичните пощенски ракети. Но аз не обърнах внимание. Та нали ги виждам по сто пъти на ден!

А когато след десет минути марсианският летец въведе Алиса, всичко се изясни.

– Покатерих се там, за да взема писмото – каза Алиса.

– Какво писмо?

– Тате, ама ти ми каза, че мама ще ни напише писмо... И аз надникнах в ракетата, за да го взема.

– Вътре си се вмъкнала?

– Ами разбира се. Вратичката беше отворена и вътре беше пълно с писма.

– А сетне?

– Тъкмо се пяхнах, и вратата се затвори, а ракетата полетя. Почнах да търся копчето, за да я спра. Там има много копчета. Когато натиснах последното, ракетата тръгна надолу, а после вратата се отвори. Излязох и що да видя – наоколо пясък, няма ни леля Таня, ни децата.

– Натиснала е копчето за спешно кацане! – с възхищение в гласа каза марсианецът със синия хитон.

– Малко си поплаках, а сетне реших да си вървя у дома.

– А как се сети накъде да вървиш?

– Изкатерих се на височинката, за да погледна отгоре. А там имаше вратичка. От височинката не се виждаше нищо. Тогавя влязох в стаичката и седнах.

– Каква вратичка? – изуми се марсианецът. – В този район има само пустиня.

– Не, там имаше вратичка и стая. А в стаята – голям камък. Като египетската пирамида. Само че мъничка. Тате, помниш ли, ти ми чете една книжка за египетската пирамида?

Неочакваното изявление на Алиса развълнува силно марсианците и Назарян, началника на спасителите.

– Тутексите! – завикаха те! – Къде намерихте момиченцето? Координатите!

И половината от присъстващите изчезна яко дим. А Татяна Петровна, която се зае сама да нахрани Алиса, ми разказа, че преди много хиляди години на Марс е процъфтявала тайнствената култура на тутексите. От нея са останали само каменни пирамиди. Досега нито марсианците, нито археолозите от Земята не са успели да открият никаква следа от строеж на тутексите – само пирамидки, разхвърляни из пустинята и

засипани с пясък. А Алиса случайно се е натъкнала на някаква постройка на тутексите.

– Виж ти, пак ти провървя – казах. – Но въпреки това незабавно ще те откарам в къщи. Там се губи колкото щеш. Без скафандър обаче.

– И на мен повече ми харесва да се губя у дома – рече Алиса.

... След два месеца в списанието „Вокруг света“ прочетох статията „Ето какви са били тутексите.“ В нея се разказваше, че в марсианската пустиня най-после са успели да открият много ценни паметници на тутекската култура. Сега учените са заети с разчитането на надписите, намерени в помещението. Но най-интересното е, че на пирамидата е открито великолепно запазено изображение на тутекс. Имаше и снимка на пирамидата с портрета на тутекса.

Стори ми се познат. Обзе ме и страшно подозрение.

– Алиса – много строго изрекох аз. – Признавай си честно, рисувала ли си нещо на пирамидката, когато се изгуби в пустинята?

Преди да ми отговори, Алиса дойде до мен и погледна внимателно картинката в списанието.

– Точно така. Това си ти, татенце. Само че не съм те рисувала, а те надрасках с камък. Толкова тъжно ми беше...

СРАМЕЖЛИВИЯТ ШУША

Алиса има много познати животни. Две котки; марсианска богомолка, която живее под леглото ѝ и нощем подражава на балалайка; таралежчето, дето поживя малко у нас, а сетне се върна в гората; бронтозавъра Бронтя – Алиса му ходи на гости в зоологическата градина, и накрая съседското куче Рекс, според мен не особено чиста порода дакел-джудже.

А когато се върна първата експедиция от Сириус, Алиса се сдоби с още една животинка.

Дъщеря ми се запозна с Порошков на първомайската манифестация. Не знам как го уреди: връзките ѝ са обширни. Тъй или иначе тя се оказа сред децата, които поднесоха цветя на космонавтите. Представете си моето учудване – гледам си телевизия и изведнъж, що да видя – през площада тича Алиса с букет светлосиви рози, по-голям от нея, и го връчва на самия Порошков.

Порошков я взе на ръце, заедно гледаха манифестацията и заедно си отидоха.

Алиса се върна в къщи чак вечерта с голяма червена чанта в ръка.

– Къде беше?

– Най-много бях в детската градина – отвърна тя.

– А най-малко къде беше?

– Водиха ни на Червения площад.

– И после?

Алиса разбра, че съм гледал телевизия и каза:

– Помолиха ме да поздравя космонавтите.

– Кой те помоли?

– Един другар, не го познаваш.

– Алиса, случвало ли ти се е да се сблъскваш с термина „телесни наказания“?

– Знам, това е, когато те напляскат. Ама то става само в приказките.

– Страхувам се, че ще се наложи да превърнем приказката в действителност. Защо винаги се пъхаш където не трябва?

Алиса се канеше да ми се обиди, но изведнъж чантата се размърда.

– Това пък какво е?

– Подарък от Порошков.

– Изпросила си си и подарък? Само това липсваше!

– Нищо не съм просила. Това е шуша. Порошков ги е докарал от Сириус. Мъничък шуша, шушонче, може да се каже.

И Алиса внимателно извади от чантата мъничко зверче с шест лапки, прилично на кенгурче. Шушончето имаше големи очи, като на водно конче. Бързо ги въртеше, здраво вкопчило се с двете си предни лапки в Алисиния костюм.

– Виждаш ли, вече ме обича – рече Алиса. – Сега ще му направя легълце.

Знаех историята с шушите. Всички знаеха тая история, какво остава за нас, биолозите. В зоологическата градина имах вече пет шуши и в близките дни чакахме увеличение на семейството.

Порошков и Бауер открили шушите на една от планетите от системата на Сириус. Тези мили безобидни животинчета, които следвали по петите космонавтите, се оказали млекопитаещи, макар че по навичките си най-много приличаха на нашите пингвини. Същото спокойно любопитство и вечните опити да се вмъкнат на най-неподходящите места. Дори веднъж се наложило Бауер да спасява едно шушонче, което се канело да се удави в голям буркан с кондензирано мляко. Експедицията донесе цял филм за шушите, който обиколи при голям успех всички ки-на и видеорами.

За съжаление хората от експедицията не са имали време да ги наблюдават внимателно как живеят. Знае се, че шушите са идвали в лагера на експедицията сутрин, а щом се спуснел мракът, изчезвали някъде, скривали се в скалите.

Тъй или иначе, когато експедицията вече се връщала, Порошков открил случайно в един от секторите три шуши, които вероятно били се заблудили на кораба. Коего си е право, отначало Порошков помислил, че някой от участниците в експедицията ги е вмъкнал контрабанда на кораба, но възмущението на другарите му било толкова искрено, че трябвало да се откаже от подозренията си.

Появата на шушите предизвикала сума ти допълнителни усложнения. Първо, биха могли да пренесат разни неизвестни инфекции. Второ, можело да загинат по пътя, да не издържат натоварванията. Трето, никой не знаел с какво се хранят... И така нататък...

Ала всички опасения се оказали напразни. Шушите понесли спокойно дезинфекцията, послушно хапвали бульон и консервирани плодове. Така си спечелили смъртен враг в лицето на Бауер, защото много обичал компот, а в последните месеци на експедицията трябвало да се откаже от него – излапали го гратисчиите.

Докато траело дългото пътуване, шушата родила шест шушчета. Тъй че корабът пристигнал на Земята, препълнен с шуши и шушчета. Излязоха разбрани животинки и не причиниха никому никакви неудобства и неприятности, с изключение на Бауер.

Помня историческия момент – експедицията пристигна на Земята – и когато люкът се отвори, под прицела на телевизионните камери и кинокамерите вместо космонавт се показва чудноватото шестлапово животинче. Подире му идеха още няколко, все същите, само че по-малки. По цялата Земя се понесе въздишка на удивление. Но секна, когато след шушите се показва усмихнат Порошков. В ръцете си носеше изплескано с кондензирано мляко шушче...

Една част от животинките прибрахме в зоологическата градина, други останаха у обикналите ги космонавти. Шушчето на Порошков в крайна сметка получи Алиса. Бог знае как ли е очаровала суровия космонавт Порошков.

Шуша живееше в голямата кошница до леглото на Алиса, не ядеше месо, нощем спеше, разбираше се с котетата, но се страхуваше от богомолката и тихо мъркаше, когато Алиса го галеше или му разказваше за сполуките и нещастията си.

Шуша растеше бързо и след два месеца се изравни с Алиса. Разхождаха се в градинката отсреща и тя никога не му слагаше нашийник.

– Ами я си представи, че изплаши някого? – попитах аз.

– Не, никого няма да уплаши. Освен туй нали ще се обиди, ако му надяна нашийник. Та той е толкова чувствителен!

Веднъж на Алиса не ѝ се спеше. Глезеше се и настояваше да ѝ чета за доктор Охболи.

– Не мога, дъще – рекох. – Имам бърза работа. Впрочем вече ти е време да си четеш сама.

– Ама туй не е книжка, а микрофилм и буквите са мънички.

– Че той е озвучен. Като не искаш да четеш – включи звука.

– Студено ми е да ставам.

– Тогава почакай. Да довърша и ще го включа.

– Щом като не искаш – ще помоля шуша.

– Помоли го де – усмихнах се аз.

След минутка от съседната стая долетя нежният микро-филмов глас: „... Охболи си имаше и куче Авва.“

Значи Алиса все пак е станала и се е протегнала до копчето.

– Веднага в леглото! – викнах. – Ще изстинеш.

– Аз съм в леглото.

– Не бива да лъжеш. Кой тогава пушна микрофилма?

– Шуша.

Не искам и да си помисля, че дъщеря ми може да стане лъжкия. Заряха работата и отидох да си поговоря сериозно с нея.

На стената висеше екранът. Шуша шеташе около микро-прожектора, а на екрана нещастните животни се тълпяха пред вратата на доктор Охболи.

– Как успя да го дресиращ така? – искрено се учудих аз.

– Не съм го дресирала. Той сам може всичко.

Шуша смутено местеше предните лапи пред гърдите си.

Настъпи неловко мълчание.

– И все пак... – казах аз накрая.

– Извинете – чу се висок пресипнал глас. Говореше шуша. – Но аз наистина се научих сам. Та то не е трудно.

– Прощавайте – рекох.

– Лесно е – повтори шуша. – Нали вие завчера разказвахте на Алиса приказката за царя на богомолките?

– Не, аз вече нямам пред вид това. Как се научихте да говорите?

– Занимавахме се – рече Алиса.

– Нищо не разбирам. Десетки биолози работят с шушите и как нито веднъж ни един шуша не пророни нито дума.

– А нашият шуша може и да чете. Можеш ли?

– Малко.

– Той ми разправя такива интересни неща...

– С дъщеря ви сме големи приятели".

– Ама защо мълчахте толкова време?

– Стесняваше се – отвърна вместо шуша Алиса.

Шуша сведе очи.

ЗА ЕДНО ПРИВИДЕНИЕ

През лятото живеем във Внуково. Много ни е удобно, защото спирката на монорелсовия влак е на пет минути от вилата. В гората, отгатак пътя, растат брезови и трепетликови манатарки, ала те са по-малко от гъбарите.

Пристигах на вилата направо от зоологическата градина и вместо да си почина, веднага ме завърташе тамошният бурен живот. Главна фигура беше съседското момче Коля, което се бе прочуло из цялото Внуково, че взема играчките на децата. Даже идва психолог от Ленинград и сетне написа дисертация за момченцето Коля. Психологът изучаваше Коля, а той лапаше сладко и денонощно хленчеше. Донесох му от града фотонна ракета с три колела, само и само по-малко да мрънка.

Освен това тук живееше и бабата на Коля, която обичаше да приказва за генетика и пишеше роман за Мендел, бабата на Алиса, момченцето Юра и майка му Карма, тримата близнаци от съседната улица, които хорово пееха под прозореца ми, и накрая – привидението.

Привидението живееше някъде под ябълките и се появи сравнително скоро. Алиса и Колината баба вярваха в него. Никой друг не вярваше в съществуването му.

Седяхме с Алиса на терасата и чакахме новия робот, произведен в Шчълковската фабрика, да ни приготви кашата от грис. Роботът вече два пъти прегаряше и ние с Алиса хокахме фабриката, но не ни се щеше да се захващаме с домакинството, а нашата баба отиде на театър.

Алиса каза:

– Той ще дойде сега.

– Кой той?

– Моят привидений.

– Привидение, то – поправих я автоматично, без да свалям очи от робота.

– Добре – съгласи се Алиса. – Нека бъде моят привидение. А Коля откъсна орехите на близнаците. Нима това не е чудно?

– Чудно е. Та какво разправяше за привидението?

– Той е добър.

– За тебе всички са добри.

– Освен Коля.

– Да речем, освен Коля... Мисля, че и огнедишаща усойница да

донеса, ти и с нея ще се сприятелиш.

– Сигурно. А тя добра ли е?

– Още никой не е успял да поприказва с нея. Живее на Марс и плюе вряща отрова.

– Сигурно са я оскърбили. Защо сте я взели от Марс?

Какво можех да ѝ отвърна? Така си беше. Никой не беше попитал усойницата, когато са я откарвали от Марс. А по пътя тя излапала любимото куче на кораба „Калуга“ и така си навлякла омразата на всички космонавти.

– Добре де, какво е привидението? На какво прилича? – смених темата.

– То ходи само по тъмно.

– Ама разбира се... Открай време си е така. Наслушала си се на приказките на Колината баба...

– Колината баба ми разказа само за историята на генетиката. Как са преследвали Мендел.

– Да, а между другото, как реагира твоето привидение на кукуригането на петела?

– Никак. Защо?

– Разбираш ли, порядъчното привидение трябва да изчезва със страхотни проклетия, щом се обади петелът.

– Сега ще го попитам за петела.

– Е, добре.

– Тази вечер ще си легна по-късно. Трябва да си поговоря с привидението.

– Моля. Добре, пошегувахме се и толкоз. Роботът вече е преварил кашата.

Алиса се зае с кашата, а аз с научните бележки на Гвианската зоологическа градина. Там имаше безкрайно интересна статия за укусами-те. Революция в зоологията. За пръв път бяха успели да постигнат размножаване в изкуствени условия. Децата се раждаха тъмнозелени, макар че бронята и на двамата родители беше светлосиня.

Стъмни се. Алиса каза:

– Е, аз тръгвам.

– Къде?

– При привидението. Нали обеща.

– Мислех, че се шегувахте. Е, щом толкова ти се иска да отидеш в градината, върви, но си облечи блузка, че се захлади. И не по-далече от ябълките.

– Че каква работа имам по-далече. Той ме чака там.

Алиса изтича в градината. С крайчеца на очите си я следях. Не ми се искаше да се намесвам в света на нейните фантазии. Нека да я заобикалят и привидения, и вълшебници, и смеля рицари, и добри великани от приказна синя планета... То се знае, ако заспива навреме и се храни нормално.

Загасих лампата на верандата, за да не ми пречи да наглеждам Алиса. Ето, стигна до старата разклонена ябълка и застана под нея.

И тогава... От ствола на ябълката се отдели светлосиня сянка и тръгна към нея. Сякаш плуваше във въздуха, без да докосва тревата.

Миг след това, сграбчил нещо тежко, тичах по стълбата, прескачайки през три стъпала. Това вече не ми се харесваше. Или е нечия неостроумна шега, или... Какво „или“ не измислих.

– Внимавай, татко! – високо прошепна Алиса, чула стъпките ми. – Ще го изплашиш.

Хванах Алиса за ръката. Синият силует се разтвори във въздуха пред мен.

– Татко, какво направи! Още малко и щях да го спася.

Алиса позорно плачеше, докато я носех към терасата.

– Какво имаше под ябълките? Халюцинация ли беше?...

– Защо го направи? – реवेशе Алиса. – Нали обеща...

– Нищо не съм направил – отвърщах аз, – привидения няма.

– Нали сам го видя. Защо не казваш истината? Той не може да понася движението на въздуха. Мигар не разбираш, че към него трябва да се пристъпва бавничко, за да не го издуха вятърът?

Не знаех какво да й отговоря. В едно само бях сигурен – щом Алиса заспи, ще взема фенера и ще претърся градината.

– А пък той ти прати писмо. Само че сега няма да ти го дам.

– Какво писмо?

– Няма да ти го дам.

Тогава забелязах, че в юмука си стиска листче. Алиса ме погледна, погледнах я и аз и тя ми го даде.

На листчето с моя почерк беше написано разписание за храненето на червените крумсове. Търсех го вече три дни.

– Алиса, къде намери моята бележка?

– Че обърни я де. Привидението нямаше на какво да пише и аз му дадох твоето листче.

На другата страна с непознат почерк бе написано на английски:

„Уважаеми професоре!

Осмелявам се да се обърна към Вас, тъй като попаднах в неприятно положение, от което не мога да изляза без чужда помощ. За съжаление аз нямам възможност да се придвижа извън кръга с радиус един метър, чийто център е ябълката. В моето жалко положение мога да бъда забелязан само на тъмно.

Благодарение на Вашата дъщеря, чувствително и отзивчиво същество, най-после ми се удаде да установя връзка с външния свят.

Аз, професор Кураки, съм жертва на несполучлив експеримент. Правех опити по предаването на вещества на далечни разстояния. Успях да изпратя от Токио до Париж две пуйки и котка. Те благополучно бяха приети от моите колеги. Обаче в деня, когато реших да проверя експеримента върху себе си, за зла участ точно в момента на провеждането му бушоните в лабораторията изгоряха и енергията, необходима за прехвърлянето, се оказа недостатъчна. Аз се разсеях в пространството, при което най-концентрираната ми част се намира в района на вашата уважаема вила. Вече втора седмица пребивавам в такова печално състояние и няма съмнение, че ме смятат за загинал.

Умолявам Ви, след като получите писмото, незабавно да изпратите телеграма в Токио. Нека някой оправи бушоните в лабораторията ми. Тогава ще мога да се материализирам.

Предварително благодарен Ви Кураки.“

Дълго се вирах в мрака под ябълката. Сетне слязох от терасата и отидох при ябълката. Бледосиньо, едва различимо сияние се полюшваше до ствола. Като се вгледах по-внимателно, забелязах очертанията на човек. Стори ми се, че „привидението“ умолително простира ръце към небето.

Не се бавих повече. Изтичах до спирката на монорелса и се обадох по видеофона в Токио.

Цялата операция продължи десет минути.

На връщане се сетих, че не съм сложил Алиса да спи. Ускорих крачка.

На терасата светеше.

Там Алиса демонстрираше своя хербарий и колекцията си от пеперуди на един нисичък, изнемощял японец. Той държеше тенджерката и без да сваля очи от Алисините съкровища, деликатно си хапваше каша от грис.

Като ме видя, гостът се поклони ниско и рече:

– Аз съм професор Кураки, ваш вечен слуга. Вие и Вашата дъщеря ми спасихте живота.

– Да, тате, това е моят привидение – каза Алиса. – Сега вярваш ли в тях?

– Вярвам – отвърнах аз. – Много ми е приятно да се запознаем.

ИЗЧЕЗНАЛИТЕ ГОСТИ

Подготвихме се да посрещнем тържествено лабуцилците. Слънчевата система никога не беше приемала гости от толкова далечна звезда.

Първия сигнал на лабуцилците прие станцията на Плутон, а след три дни Лондейлската радиообсерватория установи връзка с тях.

Гостите бяха още далече, но космодрумът Шереметево-4 беше напълно готов за посрещането им. Момичетата от „Червена роза“ го обкичиха с цветни гирлянди, а участниците във Висшите поетични курсове подготвиха литературно-музикален монтаж. Всички посолства си запазиха места на трибуните, а кореспондентите спяха в бюфета на космодрума.

Алиса живееше наблизко, на вилата във Внуково, и събираше растения за хербарий. Искаше й се нейният хербарий да стане по-хубав от този на Ваня Шпиц от групата на големите. Затова Алиса не вземаше участие в подготовката на тържествената среща. Тя дори не знаеше нищичко за нея.

Пък и аз нямах пряко отношение към тази среща. Моята работа щеше да започне след кацането на лабуцилците.

А в същото време събитията се развиваха така.

На 8 март лабуцилците съобщиха, че излизат на кръгова орбита. Горедолу по това време стана трагичната случайност. Вместо лабуцилския кораб станциите за насочване засекали изгубения преди две години шведски спътник „Нобел-29“. А когато грешката бе открита, лабуцилският кораб беше изчезнал. Вече беше преминал към приземяване и връзката с него временно се прекъсна.

На 9 март в 6:33 лабуцилците съобщиха, че са кацнали в район с координати 55°20' северна ширина и 37°40' източна дължина, според земната система, с възможна грешка от петнадесет минути, тоест недалеч от Москва.

След това връзката се прекъсна и се оказа, че е невъзможно да бъде възстановена, с изключение на един случай, за който ще спомена покъсно. Установи се, че земната радиация е извадила от строя приборите на лабуцилците.

В същия момент стотици коли и хиляди хора се втурнаха към района на приземяването. Пътищата бяха задръстени от желаещите да открият лабуцилците. Космодрумът Шереметево-4 опустя. В бюфета не

остана нито един кореспондент. Небето на Подмосковието бе накичено с хеликоптери, винтокрили, орнитопери, вихролети и други подобни летателни апарати. Изглеждаше, сякаш облаци от огромни комари бяха надвиснали над земята.

Дори ако корабът на лабуцилците бе потънал вдън земя, пак щяха да го открият.

Но не го намериха.

Нито един от местните жители не беше видял кораба да се спуска. А това беше повече от странно, защото по това време кажи-речи всички жители на Москва и Подмосковието се взираха в небето.

Значи станала е грешка.

До вечерта, когато се върнах от работа на вилата, нормалният живот на планетата бе нарушен. Хората се безпокояха да не би нещо лошо да се е случило с гостите.

– Може би – споряха в монорелса – те са от антивещество и при навлизането в земната атмосфера са се изпарили?

– Без избухване, ей тъй безследно?! Дивотия!

– Ама какво знаем ние за свойствата на антивеществата?

– Тогава кой съобщи, че са кацнали?

– Може да е някой шегаджия?

– Бива си го тоя шегаджия! Може би той и с Плутон е поговорил?

– Ами ако са невидими?

– Няма значение – приборите щяха да ги открият...

Но все пак версията за невидимостта на гостите завоюваше все повече привърженици...

Седях на верандата и си мислех: "Ами ако са кацнали до нас, на съседната нива? И сега горките стоят до кораба си и се чудят защо ли хората не им обръщат внимание. Току-виж, обидили се и отлетели... Канех се да слеза и да отида на полето, когато видях върволица хора да излиза от гората. Бяха съседите ми от околните вили. Държаха се за ръце, сякаш играеха на детската игра „Бели пеперудки, къде отлетяхте, дойде ли ви края – изберете дружки“.

Разбрах, че съседите бяха предусетили мислите ми и търсеха пипнешком невидимите гости.

В този момент изведнъж заговориха всички станции в света. Предаваха запис от съобщението, уловено от един радиолобител от Северна Австралия. В съобщението се повтаряха същите координати, а после следваха думите: „Намираме се в гората... Изпратихме първата група за издирване на хората. Продължаваме да приемаме вашите предавания.

Учудени сме от липсата на контакти... “Тук връзката се прекъсна.

Версията за невидимостта на гостите незабавно получи още няколко милиона привърженици.

От терасата видях как върволицата курортисти се спря и сетне отново свърна към гората. Тъкмо тогава при мен дойде Алиса с кошничка ягоди в ръка.

– Защо всички търчат нанякъде? – попита тя, без да поздрави.

– Кои са „те“? Казва се „здравей“, ако от сутринта не си виждала единствения си баща.

– От вечерта. Спала съм, когато си заминал. Здравей, татко. Какво е станало?

– Изгубиха се лабуцилците – отвърнах.

– Не ги познавам.

– Още никой не ги познава.

– Че как са се загубили тогава?

– Летяха към Земята. Пристигнаха и се изгубиха.

Чувствах, че приказвам глупости. Ала това си беше чистата истина.

Алиса ме погледна с подозрение.

– А нима става така?

– Не, не става. Обикновено не става.

– Не са намерили космодрума ли?

– Изглежда.

– И къде са се загубили?

– Някъде около Москва. Може би тук, наблизно.

– Търсят ги с хеликоптери и пеша?

– Да.

– А защо не дойдат сами?

– Вероятно чакат хората да отидат при тях. Нали за пръв път идват на Земята. И затова не се отделят от кораба.

Алиса млъкна, сякаш моите отговори я задоволиха. Разходи се два пъти по терасата все така с кошничката в ръка. После попита:

– А те къде са – в полето или в гората?

– В гората.

– А ти откъде знаеш?

– Сами съобщиха. По радиото.

– Много хубаво.

– Кое е хубаво?

– Че не са в полето.

– Защо?

– Уплаших се, че съм ги видяла.

– Как така?

– Ами никак, пошегувах се...

Скочих от стола. Алиса изобщо е голяма фантазьорка.

– Не съм ходила в гората, татко. Честна дума, не съм. Бях на полянката. Значи не съм ги виждала.

– Алиса, разправяй всичко, което знаеш. И нищичко не прибавяй. Видяла си в гората особени... хора?

– Честна дума, не съм била в гората.

– Добре де, на поляната.

– Нищо лошо не съм направила. И съвсем не са особени.

– Ама отговаряй човешки: къде и кого си видяла? Не мъчи мен и в мое лице цялото човечество!

– А ти човечеството ли си?...

– Чуй ме, Алиса...

– Е, добре. Те са тук. Дойдоха с мен.

Неволно се огледах. Терасата беше празна. И ако не се смята свадливата земна пчела, освен нас с Алиса нямаше никой.

– Ама не, не гледаш където трябва. – Алиса въздъхна и приближи до мен. Каза: – Исках да ги оставя за себе си. Нали не знаех, че човечеството ги търси.

И тя ми подаде кошничката с ягоди. Вдигна я до лицето ми и аз, не вярвайки на очите си, ясно различих две фигурки в скафандри. Бяха изплескани със сок от ягоди и седяха върху една от тях.

– Не съм ги наранила – каза Алиса виновно. – Мислех, че са джудженца от приказките.

Но вече не я слушах. Притиснал нежно кошничката до сърцето си, аз тичах презглава към видеофона и си мислех, че тревата сигурно им се е видяла висока гора.

Така се състоя първата среща с лабуцилците.

СВОЙ ЧОВЕК В МИНАЛОТО

Изпитанията на машината на времето се провеждаха в малката зала на Дома на учените. Отидох да взема Алиса от детската градина и там открих, че ако я заведа в къщи, ще закъснея за изпробването. Затова на-карах Алиса да се закъдне, че ще се държи прилично, и отидохме в До-ма на учените.

Представителят на Института по времето – много едър и много пле-шив човек – стоеше пред машината на времето и обясняваше на научна-та общественост устройството ѝ. Научната общественост го слушаше внимателно.

– Първият опит, както всички знаете, беше неуспешен – казваше той. – Котенцето, изпратено от нас, попадна в началото на двадесетия век и се взриви в района на река Тунгуска, с което сложи началото на легендата за Тунгуския метеорит. Оттогава нямаме големи неуспехи. Наистина по силата на някои закономерности, с които желаещите могат да се запознаят в брошурата на нашия институт, за сега можем да изпра-щаме хора и предмети само в седемдесетте години на двадесетия век. Трябва да кажа, че някои наши сътрудници бяха там, разбира се, съвсем тайно и благополучно се върнаха. Самата процедура по прехвърлянето във времето е сравнително проста, макар че зад нея се крие многого-дишният труд на стотици хора. Достатъчно е да сложиш хронокинния колан... Бих желал някой доброволец от залата да дойде при мен и аз ще демонстрирам върху него в какъв ред се извършва подготовката на пътешественика във времето...

Настъпи неловко мълчание. Никой не се решаваше да излезе пръв. И в този миг, то се знае, на сцената изникна Алиса, която само преди пет минути бе обещала да се държи прилично.

– Алиса – викнах, – връщай се веднага!

– Не се безпокойте – каза представителят на института. – Нищо ня-ма да се случи с детето.

– Нищо няма да ми се случи, татко! – каза весело Алиса.

В залата се разсмяха и се заобръщаха да видят кой е строгият баща. Направих се, че нямам нищо общо.

Председателят на института надяна колана на Алиса и прикрепи към слепите ѝ очи нещо като наушници.

– Това е всичко – каза той. – Сега човекът е готов за пътешествие

във времето. Само ако влезе в кабината, ще се намери в хиляда деветстотин седемдесет и пета година.

„Какво приказва! – мина ми паническата мисъл. – Ами че Алиса моментално ще се възползува от тая възможност!“

Но беше късно.

– Къде, момиченце? Стой! – викна представителят на института.

Алнса вече влезе в кабината и пред очите на цялата зала се изпари. Залата хорова ахна.

Пребледнял, представителят на института размахваше ръце, опитвайки се да преустанови шума. И като видя, че тичам към него по пътеката, наведе се до самия микрофон, за да се чува по-добре, и заговори:

– Нищо няма да се случи с детето. След три минути ще бъде отново тук, в залата. Давам дума, че апаратурата е абсолютно сигурна и проверена! Не се притеснявайте!

Лесно му беше да разсъждава. А аз стоях на сцената и мислех за съдбата на котето, превърнало се в Тунгуски метеорит. И вярвах, и не вярвах на лектора. Помислете сами: да знаеш, че детето ти се намира в миналия век... Ами ако там избяга от машината? И се загуби?

– А не може ли да я настигна? – попитах аз.

– Не. След минутка... Ама не се безпокойте. Там ще я посрещне наш човек.

– Там има ваш сътрудник?

– Не, не е сътрудник. Просто намерихме човек, който много добре разбра нашите проблеми и втората кабина е инсталирана в дома му. Той живее там, в двадесетия век, но специалността му е такава...

В този момент в кабината се показа Алиса. Излезе на сцената с вида на човек, който отлично е изпълнил дълга си. Стискаше под мишницата дебела старинна книга.

– Видяхте ли... – каза представителят на института.

Залата дружно заръкопляска.

– Момиченце, разкажи ни какво видя? – каза лекторът, като ми пречеше дори да се доближа до Алиса.

– Там е много интересно – отвърна тя. – Бух! – и ето ме в друга стая. Там до едно бюро седи чичко и нещо пише. Попита ме: „Момиченце, ти от двайсет и първия век ли си?“ Аз му викам: „Сигурно е така, само че аз нашия век не съм го броила, защото още не мога хубаво, нали още ходя на детска градина, в средната група.“ Чичото каза, че му е много приятно, но ще трябва да се върна обратно. „Искаш ли да погледнеш каква е била Москва, когато дядо ти още го е нямало?“ Казах, че

искам. И той ми показва. Много интересен нисък град. После го попитах как се казва, а той ми отвърна, че името му е Аркадий, писател е и пише фантастични книжки за бъдещето.

Излиза, че не всичко измисля, защото при него понякога идват хора от нашето време и всичко му разправят. Само че не може да разкаже тези неща никому, защото това е страшна тайна. Той ми подари книжката си... И аз се върнах.

Залата посрещна разказа на Алиса с бурни аплодисменти. А сетне един почетен академик се надигна от мястото си и каза:

– Момиченце, в ръцете си държите уникална книга – първото издание на фантастичния роман „Петната на Марс“. Не бихте ли могли да ми подарите тази книга? И без това още не можете да четете.

– Не – отказа Алиса. – Скоро ще се науча и ще си я прочета сама...

КРАЙ

© Нина Ракева, превод от руски

Кир Булычѐв
Девочка, с которой ничего не случится

Сканиране и разпознаване: Мандор, 2000
Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1218>]